

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานและความพึงพอใจของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดลำดับต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา 5 ด้าน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมระดับการดำเนินงานของศูนย์อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง สรุปผลแต่ละด้านได้ดังนี้

ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ในงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง พบว่า มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการดำเนินการมากที่สุดคือ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu=3.55$) รองลงมาคือ ห้องเรียนสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ($\mu=3.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระบบการรักษาความปลอดภัยในทุกๆ ด้านมีมาตรฐาน เช่น ระบบอัคคีภัย ระบบน้ำดื่ม ระบบไฟฟ้า ($\mu=3.39$)

ปัจจัยด้านบุคลากร

ในงานด้านบุคลากรของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง พบว่า มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการดำเนินการมากที่สุดคือ ยึดหลักความพึงพอใจของครูในการบริหารงาน ($\mu=3.84$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครูก่อนที่จะมอบหมายงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนะนำให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานในโรงเรียน ($\mu=3.55$)

ปัจจัยด้านวิชาการ

ในงานด้านวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง พบว่า มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการดำเนินการมากที่สุดคือ จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจงานวิชาการ ($\mu=3.69$) รองลงมาคือ มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารศูนย์กับครูผู้สอนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน ($\mu=3.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สนับสนุนให้ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนที่สำคัญ และผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=3.52$)

ปัจจัยด้านงบประมาณ

ในงานด้านงบประมาณศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง พบว่า มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ 1 คือ ศูนย์ฯได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการบริหารจัดการ ($\mu= 3.50$) และข้อที่ 6 ศูนย์ฯใช้งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า ($\mu= 3.50$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี ($\mu= 3.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์ฯได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชน ($\mu= 2.99$)

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ชุมชน

ในงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง พบว่า มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการดำเนินการมากที่สุดคือ ศูนย์ฯ และชุมชนมีการประสานความร่วมมือในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และ ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนส่งเสริมสนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ($\mu= 3.67$) รองลงมาคือ ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางการศึกษาของศูนย์ฯ ($\mu= 3.60$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมร่วมกับครูในการปรับพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\mu= 3.43$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ความพึงพอใจของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา สรุปผลได้ดังนี้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu= 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความสุขในงานที่ตัวเองทำอยู่ และ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี ($\mu= 4.00$) รองลงมาคือ การปฏิบัติงานได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ($\mu= 3.90$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บรรยากาศในที่ทำงาน มีความกลมเกลียวสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ($\mu= 3.60$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพดำเนินงานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) กับความพึงพอใจของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($r=.835$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านของสภาพการดำเนินงานของศูนย์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ชุมชนซึ่งมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับสูง ($r=.87$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 รองลงมา คือ ด้านวิชาการ มีความสัมพันธ์กันกับความพึงพอใจของครู ($r=.80$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กันกับความพึงพอใจของครู ($r=.78$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันกับความพึงพอใจของครู ($r=.70$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และข้อที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์กันกับความพึงพอใจของครู ($r=.69$) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 อิทธิพลของสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่มีต่อความพึงพอใจของครู

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) มีความสัมพันธ์เชิงถดถอยพหุคูณ กับความพึงพอใจของครูที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ R^2 เท่ากับ .787 ค่าสัมประสิทธิ์ของพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว Adjusted R^2 เท่ากับ .777 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์ (Std. Error of Estimate) เท่ากับ .2615 เมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ชุมชน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของครู โดยมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ เมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ (β) และค่า t ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของครูจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ชุมชน ($\beta = .741, t = 7.951$) และด้านบุคลากร ($\beta = .253, t = 2.594$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ สภาพปัญหา และแนวทางในการแก้ไข เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)

1. สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)

1.1 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) สภาพปัญหาในด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม โดยส่วนใหญ่แล้ว ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) มีอาคารเรียนที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนลำบาก ห้องเรียนไม่เป็นหลักแหล่ง และบางศูนย์มีอาคารเรียนที่เพียงพอ แต่อาคารมีอายุการใช้งานที่มากเกินไป ทำให้หลังคารั่วบ้าง เลยเป็นปัญหาเช่นกัน สถานที่ประกอบอาหารที่ใช้สำหรับเด็กนักเรียนยังไม่เอื้ออำนวยความสะดวกสักเท่าไร และสถานที่จอดรถยังไม่ต้องมีต้องอาศัยพื้นที่ใกล้ๆของมัสยิดและที่อื่น ๆ แนวทางการแก้ไขพัฒนา ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านอาคารสถานที่

และสิ่งแวดลอม ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) แต่ละศูนย์จะมีอาคารเรียนที่ไม่เหมือนกัน บางศูนย์ที่อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กนักเรียน ผู้บริหารศูนย์และครูผู้สอนจะมีการประชุมหารือกันเพื่อวางแผนในการหางบประมาณในการสร้างอาคารเรียน บางศูนย์ก็ได้รับงบประมาณโดยจัดงานมหกรรมวิชาการ จากหน่วยงานภายนอกให้กานสนับสนุน และผู้ปกครองนักเรียนช่วยกันบริจาคตามจิตศรัทธา

1.2 ด้านบุคลากร

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) สภาพปัญหาในด้านบุคลากร ส่วนใหญ่ที่พบเจอ คือ ผู้สอนไม่ได้จบวุฒิศรมา และยิ่งขาดประสบการณ์สอน บุคลากรเปลี่ยนบ่อย อัตราครูกับจำนวนนักเรียนยังไม่เหมาะสม ครูผู้สอนบางคนยังขาดความรู้ผิดชอบในหน้าที่ และครูผู้สอนยังขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และแนวทางในการแก้ไขพัฒนา ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านบุคลากรเนื่องจากครูผู้สอนแต่ละศูนย์มีครูที่แตกต่างกัน บางศูนย์ฯมีครูในระบบมาช่วยสอน บางศูนย์ฯครูผู้สอนตาดีกาโดยตรง ไม่มีวุฒิศร อาจเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้บริหารต้องหาวิธีการหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์ฯ และถ้ามีการอบรมกิจกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงาน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดหรือสมาคมตาดีกาจัด ก็จะส่งครูไปอบรม เพื่อพัฒนาครูผู้สอนได้ในอีกแนวทางหนึ่ง

1.3 ด้านวิชาการ

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) สภาพปัญหาในด้านวิชาการ ครูส่วนใหญ่ไม่จบครุโดยตรง ทำให้การจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหา ครูผู้สอนบางท่านไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และไม่ได้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ และศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดหลายๆศูนย์ฯยังขาดแคลนในด้านสื่อต่าง ๆ และแนวทางในการแก้ไขพัฒนา ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านวิชาการ โดยส่วนใหญ่แล้วการสอนของของตาดีกาจะสอนด้วยหนังสือ แต่บางครั้งและบางวิชาจะต้องมีสื่อการเรียนประกอบการสอนในแต่ละรายวิชา แต่สื่อการจัดการเรียนการสอนของครูตาดีกาจะไม่ค่อยมี จึงทำให้ศูนย์ฯได้มีการจัดทำสื่อการเรียนขึ้นมาเอง และหาสื่อเพื่อมาสอนให้กับเด็กนักเรียน

1.4 ด้านงบประมาณ

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) สภาพปัญหาในด้านงบประมาณ ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ได้รับงบประมาณได้หน่วยงานภาครัฐ สูงสุด 6 คน คนละ 3,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนครูผู้สอน เนื่องจากบางศูนย์ฯมีครูผู้สอนหลายคน ทำให้ไม่เพียงพอ บางครั้งในการจัดซื้ออุปกรณ์สื่อสาร ๆ ยังไม่มีงบประมาณสนับสนุนในส่วนนี้ และแนวทางในการแก้ไขพัฒนา ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านงบประมาณ การบริหารงบประมาณของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) โดยใหญ่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศูนย์ฯ ทำให้ศูนย์ฯได้มีวิธีการจัดหางบประมาณในการบริหาร โดยจะจัดหางบประมาณ ทางด้านภาครัฐ ภาคเอกชน และที่สำคัญชุมชนในพื้นที่ ที่มีการช่วยเหลือและบริจาคกองทุนต่าง ๆ เพื่อมาบริหารให้กับศูนย์ฯ บางศูนย์ฯได้มีการจัดทำกองทุนเพื่อมาสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆภายในศูนย์ฯ

1.5 ด้านความสัมพันธ์ชุมชน

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) สภาพปัญหาในด้านความสัมพันธ์ชุมชน ชุมชนบางศูนย์ฯ ไม่ให้ความร่วมมือกับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด เช่น ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดหางบประมาณต่างๆ และไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ของลูกหลาน และการร่วมมือในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในมัสยิด หรือกิจกรรมศูนย์ฯ และความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ใหญ่บ้านกับคณะกรรมการมัสยิดและศูนย์ฯ และแนวทางในการแก้ไขพัฒนา ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านความสัมพันธ์ชุมชน บางศูนย์ฯที่มีปัญหาชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ ศูนย์ฯพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพบปะหรือเรียกมาประชุม เพื่อให้คนในชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการและเหตุผลในเรื่องต่าง ๆ ที่ทางศูนย์ฯมีการจัดกิจกรรมและวางแผนในการจัดงาน เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชนและศูนย์ฯ เป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานและความพึงพอใจของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่ทำให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลาประสบความสำเร็จได้รับเหรียญทอง พบประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยเห็นว่า ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา

1.1 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ในงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุดคือ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในศูนย์ฯ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ห้องเรียนสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ส่วนข้อที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ ระบบการรักษาความปลอดภัยในทุก ๆ ด้านมีมาตรฐาน เช่น ระบบอัคคีภัย ระบบน้ำดื่ม ระบบไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการในด้านอาคารและสถานที่และสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียน เพราะห้องเรียนที่สะอาด บรรยากาศดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก นักเรียนก็มีความสุขและตั้งใจเรียน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และได้รับการพัฒนาศูนย์ฯ เพื่อที่ได้รับการประเมินระดับเหรียญทอง

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ พิมพร ไชยตาและภารตี อนันต์นาวี (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกสูงสุดต่อความสำเร็จของการบริหารมากที่สุด คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับ ศิริพร โงนสาย และคณะ

(2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว” ผลการวิจัย พบว่า 1) บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิด และบรรยากาศแบบผูกพัน อยู่ในระดับมาก บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศแบบปิด อยู่ในระดับน้อย 2) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความรอบรู้แห่งตน แบบแผนความคิดอ่าน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม และความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสรพงษ์ กาญญ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกบาลี: กรณีศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี วัดตากฟ้า อำเภอดงรัก จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า 1) ผู้บริหาร ซึ่งมีลักษณะเป็นพระนักบริหาร นักพัฒนา นักการศึกษา มีความสามารถในการวางแผน มีความเสียสละ ตัดสินใจด้วยความยุติธรรม 2) ครูมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบ เข้าใจหลักสูตร และเป็นแบบอย่างที่ดี 3) หลักสูตร ครูเตรียมหลักสูตรก่อนใช้และประเมินผล 4) อาคารที่มีการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอย่างดี 5) งบประมาณ มีการใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ 6) สื่อการเรียนการสอน มีการนำสื่อมาใช้งานได้เหมาะสม และสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์(2544 : 22 - 29) ได้รวบรวม องค์ประกอบในการประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนดังนี้ บรรยากาศห้องเรียนมีชีวิตชีวาแต่เป็นระเบียบเรียบร้อย และสอดคล้องกับ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2560) กล่าวว่า โรงเรียนที่ดีมีองค์ประกอบดังนี้ มีสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่ดี (a learning environment) ได้แก่ มีบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียนรู้ และบันเทิงปัญญา มีบรรยากาศขอการทำงานที่ดี

ผลการวิจัยดังกล่าว ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสงขลา มีผลต่อการดำเนินงาน การเรียนการสอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะส่งผลดีต่อการบริหารจัดการห้องเรียน อาคาร และสิ่งแวดล้อมต่อไป

1.2 ด้านบุคลากร

ในด้านบุคลากรศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองมีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุดคือ ยึดหลักความพึงพอใจของครูในการบริหารงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครูก่อนที่จะมอบหมายงาน ส่วนข้อที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ แนะนำให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะการบริหารงานบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการดำเนินงานในองค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และทั้งนี้บุคลากรในศูนย์จะต้องมีความพึงพอใจในงานที่ตัวเองทำอยู่ และเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ฯเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 57) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคล หมายถึง การหาทางใช้คนที่อยู่ร่วมกันใน

องค์กรนั้น ๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจ ที่จะให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้องค์กรนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ คำชูโช๊ะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสตูล” พบว่า ในงานด้านบุคลากรศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับรางวัลเหรียญทองมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร และคณะ (2553) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21” ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้าน หลักสูตร ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านนักเรียน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิพร แก้วหล้า และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ โรงเรียนสร้างความตระหนักและชี้แจงแนวทางการพัฒนา โรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะทุกงานจะเน้นที่บุคคล และบุคคลจะเป็นผู้ขับเคลื่อนงานทุกอย่าง ถ้าหากบุคคลไม่มีความพึงพอใจในงานที่ตัวเองทำอยู่ การพัฒนางานทุกอย่างก็จะไม่ประสบความสำเร็จ การที่ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ได้รับรางวัลเหรียญทองนั้น ก็มาจากบุคลากรภายในที่ช่วยกันพัฒนาด้วยความเต็มใจ และมีความพึงใจในการที่ทำอยู่

1.3 ด้านวิชาการ

ในด้านวิชาการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุดคือ จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครู เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจงานวิชาการ รองลงมาคือ มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารศูนย์ฯ กับครูผู้สอนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน ส่วนข้อที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ สนับสนุนให้ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนที่สำคัญ และผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) มีระดับการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารศูนย์ฯมีการจัดประชุมครูผู้สอน ให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ ให้กับครูผู้สอนเสมอ เพื่อให้มีการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและ

นอกสถานศึกษา และได้สอดคล้องกับ เต็มดวง จำนง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมด้านภาวะผู้นำ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) ด้านสภาพแวดล้อม และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา เพราะงานวิชาการจะเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานวิชาการ ศูนย์ฯ จะต้องมีการประชุมวางแผนการส่งครูไปอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจงานวิชาการ มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารศูนย์ฯกับครูผู้สอนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

1.4 ด้านงบประมาณ

ในด้านงบประมาณศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุดคือ ศูนย์ฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการบริหารจัดการ และ ศูนย์ฯ ใช้งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี ส่วนข้อที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ ศูนย์ฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ส่วนใหญ่ ได้รับงบประมาณจากภาครัฐน้อย ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ แต่งบประมาณส่วนใหญ่ก็มาจากผู้ปกครองที่ช่วยเหลือและสนับสนุนเต็มที่ในการส่งเสริมในการจัดการศึกษาจนทำให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ประสบความสำเร็จจนได้รับเหรียญทองโดยส่วนใหญ่

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านงบประมาณในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ และสอดคล้องกับ อำนวย จอมใจ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารงานโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารงานโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ

บุคลากรภายในสถานศึกษา การบริหารจัดการ บุคลากรภายนอกสถานศึกษา งบประมาณและอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานด้านงบประมาณ ศูนย์ฯจะมีการวางแผนการใช้งบประมาณต่าง ๆ เพราะงบประมาณที่ศูนย์ฯได้รับคือมาจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลืองบประมาณให้กับสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาให้มีมาตรฐานในการบริหารจัดการงบประมาณ ทุกฝ่ายทุกหน่วยงานจะช่วยเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับศูนย์ฯเพื่อบริหารศูนย์ฯต่อไป

1.5 ด้านความสัมพันธ์ชุมชน

ในด้านความสัมพันธ์ชุมชนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง มีระดับการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุดคือ ศูนย์ฯ และชุมชนมีการประสานความร่วมมือในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนส่งเสริมสนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์ฯ รองลงมาคือ ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางการศึกษาของศูนย์ฯ ส่วนข้อที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ ชุมชนมีส่วนร่วมกับครูในการปรับพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) จะทำงานร่วมกับชุมชนในพื้นที่โดยส่วนใหญ่ เพราะศูนย์ฯจะจัดตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณของมัสยิด ที่คนส่วนใหญ่จะส่งลูกหลานเข้าไปเรียนหนังสือ และผู้นำชุมชนก็จะช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารศูนย์ฯ การหางบประมาณจัดสรร การพัฒนาการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนในชุมชน ซึ่งความสำเร็จในการจัดการศึกษาส่วนใหญ่ก็มาจากชุมชนในพื้นที่

ซึ่งสอดคล้องกับจันทรานี สงวนงาม (2545: 121) ได้รวบรวมแนวคิดและผลงานที่เกี่ยวกับความสำเร็จของสถานศึกษา จากนักวิจัยและนักวิชาการศึกษาหลายท่าน และได้สรุปปัจจัยที่ทำให้สถานศึกษามีคุณลักษณะสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จคือ ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา และสอดคล้องกับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 ได้กำหนดให้โรงเรียน สถานศึกษา ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชนและส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสังคมร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นกระบวนการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษาความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนสามารถอยู่รอดและมีเสถียรภาพอันมั่นคง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสรพงษ์ การุญ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี : กรณีศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี วัดตากฟ้า อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการ 1) ผู้บริหารโรงเรียนมอบงานตามถนัด ตรวจสอบงาน ประชุมและแนะนำครู จัดหางบประมาณ อาคารสถานที่ อุปกรณ์เพียงพอ และแก้ปัญหารวดเร็ว 2) ครูมีเตรียมเนื้อหาเหมาะสม ใช้สื่อการเรียนการสอนดี มีรายงานผล และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม 3) มีการนิเทศครูเป็นการภายใน ประเมินผลโดยการเยี่ยมชั้นเรียน และแนะนำรายบุคคล 4) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ บริจาคทรัพย์สินสิ่งของ มาช่วยงาน และเป็นลูกจ้างรายเดือน กลุ่มคนที่มีส่วนร่วมคือ บุคคลในชุมชน ได้แก่ ประชาชนทุก

หน่วยงานในอำเภอตากฟ้า กลุ่มบุคคลนอกชุมชน ได้แก่ ประชาชนนอกอำเภอตากฟ้า และวิธีการเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนได้แก่ มีส่วนร่วมโยนสมัครใจและถูกชักชวน และสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2530: 420) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนบทนั้น ทำให้ประชาชนได้ทำงานร่วมกันและเรียนรู้ถึงทักษะหรือความคล่องแคล่วในการจัดการชุมชนในขณะที่ได้ร่วมงานพัฒนาชุมชนของตน และสอดคล้องกับ สงบ ประเสริฐพันธ์ (2543: 88 – 88) ได้สรุปผลการศึกษาว่าโรงเรียนดีมีคุณภาพนั้น ควรมีคุณลักษณะดังนี้ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โรงเรียนเปิดให้มีภาคีการจัดการศึกษาร่วมกันชุมชน โรงเรียนสรรหาวิธีการที่ดีต่าง ๆ ในการสื่อสารและร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน เชื่อเชิญชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยเชิญประชุมเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยเชิญประชุมหรือเชิญเป็นวิทยากรของโรงเรียน รับฟังการวิพากษ์วิจารณ์จากชุมชนเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงบทบาทในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้มีบทบาทในการร่วมให้การศึกษแก่นักเรียนทุกรูปแบบ และสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544 : 15) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงมีคุณลักษณะ คือ ความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จได้สร้างความเชื่อมโยงที่มีพลังและมีการตอบสนองต่อชุมชนซึ่งเป็นผู้ให้คุณค่าหลักความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะรักษาคุณภาพครูไว้

จะเห็นได้ว่าด้านความสัมพันธ์ชุมชน ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) กับชุมชนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยกันพัฒนาในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียน และมีผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนมุ่งส่งเสริมสนับสนุนในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์เพื่อพัฒนาศูนย์ฯ ไปด้วยกันให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหารการจัดการศึกษาในชุมชน เพื่อพัฒนาให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ดีเด่นต่อไป

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา

ความพึงพอใจของครู

ในด้านความพึงพอใจของครูผู้สอน ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทอง มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ มีความสุขในงานที่ตัวเองทำอยู่ และ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี รองลงมาคือ การปฏิบัติงานได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูผู้สอนที่อยู่ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) จะทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ สอนด้วยความจริงใจ โดยหวังผลบุญจากพระเจ้า ทำให้ครูผู้สอนที่อยู่ในศูนย์ฯ มีความสุขในการทำงาน และส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่นั้น ๆ ครูผู้สอนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ทำให้การทำงานในด้านต่างๆสะดวก และการเข้าหาเพื่อนร่วมงานทุกคน ส่วนใหญ่ครูทุกคนจะเข้ากันได้ด้วยดี

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี (2555) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์ประจำปี การศึกษา 2555 มีความพึงพอใจใน

การปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก ช่วงในปีการศึกษา 2554 บุคลากรมีระดับความพึงพอใจมากกว่าปีการศึกษา 2555 สอดคล้องกับอศยาพร สุวรรณภูมิ (2541: 16) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ภาพความรู้สึกความพึงพอใจที่มีต่องาน และสิ่งแวดล้อมในการทำงานเกิดจากการได้รับการสนองตอบความต้องการทั้งร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ นฤมล มีชัย (2535: 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบนั้นๆ ด้วยใจรัก มีความกระตือรือร้นในการทำงานพยายามตั้งใจทำงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพอใจต่องานนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทน

จะเห็นได้ว่าหากครูผู้สอน มีความสุขกับงานที่ตัวเองทำอยู่ และการทำงานนั้นได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บริหารหรือผู้ร่วมงาน มีความพึงพอใจในอาชีพครู ความสำเร็จหรือความเต็มใจในการปฏิบัติงานนั้นๆ จะประสบความสำเร็จ และมีการพัฒนาด้านอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพดำเนินงานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) กับความพึงพอใจของครู

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) กับความพึงพอใจของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ข้อที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง รองลงมาด้านวิชาการกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ด้านบุคลากรกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และข้อที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านงบประมาณกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้เพราะด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับความพึงพอใจของครู มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง เพราะส่วนใหญ่ครูผู้สอนอยู่ในพื้นที่ เป็นคนในชุมชนนั้นๆ ทำให้ความสัมพันธ์ติดต่อสื่อสารมีความใกล้ชิด และสนิทมากขึ้น สะดวกในบริหารงานในศูนย์ฯ และครูผู้สอนก็มีความพึงพอใจในงานที่ตัวเองทำอยู่

ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับวิจัยของ สุระศักดิ์ พันธุระ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

จะเห็นได้ว่าสภาพการดำเนินของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) กับความพึงพอใจของครูนั้น มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นการบริหารงานในสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารศูนย์ฯต่อไป

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 4 อิทธิพลของสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่มีต่อความพึงพอใจของครู

อิทธิพลของสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครู พบว่า การดำเนินงานด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ชุมชนเท่านั้น ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ กวยะปาณิก (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของ ครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1-6 ในช่วงการปฏิรูปการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จะเห็นได้ว่าสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ชุมชนนั้น มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของครูในศูนย์ฯ ผู้บริหารควรเอาใจใส่และให้ความสำคัญ ทั้งสองด้านนี้ เพื่อพัฒนาและบริหารศูนย์ฯ ให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 5 สภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)

สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านอาคารสถานที่ มีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน การจัดห้องเรียนไม่เป็นสัดส่วน และตัวอาคารเก่ามีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักเรียน ด้านบุคลากร ครูส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิศูนย์และวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการสับเปลี่ยนครูบ่อยทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ด้านวิชาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ครูขาดความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษา ด้านงบประมาณได้รับไม่เพียงพอสำหรับการบริหารของศูนย์ฯ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนผู้ปกครองบางท่านไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับศูนย์ฯ เท่าที่ควรและไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการศึกษาของบุตรหลาน ส่วนแนวการแก้ไขปัญหาด้านอาคารสถานที่ศูนย์ฯ ควรให้มีการจัดงานเลี้ยงเพื่อระดมงบประมาณสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำงบประมาณไปซ่อมแซมหรือสร้างอาคารใหม่ ด้านบุคลากร ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมครูอย่างต่อเนื่อง ด้านวิชาการ ศูนย์ฯ ควรจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนให้มีเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านงบประมาณ ศูนย์ฯ ควรหางบประมาณเพิ่มจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และด้านชุมชน ศูนย์ฯ ควรจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดโดยศูนย์ฯ

การดึงชุมชนและทุกคนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในด้านต่าง ๆ นั้นสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ถือเป็นแหล่งรวมของคนในชุมชน ที่ทุกคนทุกฝ่ายจะต้องช่วยเหลือกัน เพราะการศึกษาในศูนย์ฯ นั้นเป็นหัวใจหลักของการเรียนศาสนา และเป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องค่านิยมอิสลามที่วางอยู่บนพื้นฐานของอัลกุรอานและอัลฮะดีษ ที่ทุกคนจะต้องให้ความสำคัญ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศูนย์ฯได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์ฯ ควรดำเนินการบริหารงานด้านงบประมาณ โดยจะต้องบริหารจัดการงบประมาณ ที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และอาจจะต้องมีการหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกอีกด้วย อาจมีการประชุมเพื่อ วางแผนการบริหารงบประมาณ ก่อนเปิดเทอมภาคการศึกษา กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการใช้งบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของศูนย์ฯต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครู ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ คือ บรรยากาศในที่ทำงาน มีความกลมเกลียวสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการจัดกิจกรรม หรือสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดความสามัคคีกันภายในศูนย์ฯ อาจจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจและความปรองดองกันในศูนย์ฯ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพดำเนินงานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านงบประมาณ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผน การบริหารจัดการงบประมาณของศูนย์ฯ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์ฯ อันจะส่งผลต่อการสร้างความพึงพอใจของครูต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับรางวัลของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในด้านอื่น ๆ โดยศึกษาความสัมพันธ์กับตัวแปรผลอื่น ๆ เช่น ความผูกพันของครูต่อศูนย์ฯ ความมุ่งมั่นของครู และแรงจูงใจในงานของครู

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่อง สาเหตุใดที่ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ไม่มีการพัฒนาและไม่ผ่านการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.3 ควรศึกษาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับรางวัลดีเด่นระดับจังหวัดเพื่อเป็น ศูนย์ฯ ต้นแบบ